

Aftale mellem regeringen og
Socialistisk Folkeparti,
Danmarksdemokraterne,
Liberal Alliance,
Det Konservative Folkeparti,
Radikale Venstre, Dansk Folkeparti,
Alternativet og Nye Borgerlige om:

Finansloven for 2024
(27. november 2023)

Aftale om finansloven for 2024

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige har indgået *Aftale om finansloven for 2024*. Aftalepartierne er enige om at gennemføre nye initiativer på følgende områder:

Velfærd

- Pulje til flere hænder i PPR
- Værdig ældrepleje
- Annullering af besparelser i CFU
- Demensalliancen
- Center for Hjerneskade
- Patientrådgivning
- Tilskud til foreningen Thin Blue Line

Det grønne område

- Fjernvarmepulje
- Akutpakke til forbedring af vandmiljøet og udtagning af lavbundsgrunde
- Forhøjelse af bundfradrag for elbiler
- Uddannelse for bæredygtig udvikling (UBU)
- Pulje til cirkulær økonomi
- Handlingsplan for reparationer, adgang til reservedele, opdateringer og levetidsforlængelser
- Pulje til grøn efteruddannelse og undervisningsforløb
- Drikkevandsfond og Klimaskovfonden i 2023

Landdistrikter mv. og øvrige

- Akutberedskab, herunder akutlægebiler
- Udkantstilskud til gymnasier og pulje til voksenuddannelsescentre med økonomisk udfordrede afdelinger
- Stormflodspulje til genopretning i hårdt ramte kommuner
- Pulje til landsbyfornyelse
- Mindre og lokale initiativer
- Forhøjet servicefradrag

Finansiering

- Udmøntning af centrale reserver

Velfærd

Pulje til flere hænder i PPR

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at det er vigtigt med tidlige og forebyggende indsatser på dagtilbuds- og folkeskoleområdet. Regeringen og aftalepartierne er på den baggrund enige om at afsætte en pulje til flere hænder i Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) til at understøtte det pædagogiske personale i det forebyggende arbejde og skabe øget tilstedeværelse i dagtilbud og grundskolen.

Midlerne udmøntes til de ca. 10 pct. af kommunerne, der har det største behov for flere hænder. Den konkrete udmøntning af midlerne sker efter aftale med aftalepartierne på baggrund af et konkret oplæg fra regeringen.

Der afsættes 50 mio. kr. i 2024 og 80 mio. kr. årligt i 2025-2027 til formålet.

Værdig ældrepleje

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte en ramme til værdig ældrepleje. Rammen skal gå til initiativer og tiltag, som skal understøtte en værdig pleje for ældre i Danmark.

Den konkrete udmøntning vil ske efter aftale med aftalepartierne på baggrund af et konkret oplæg fra regeringen. Midlerne kan blandt andet gå til udbredelse af faste teams og udbredelse af velfærdsteknologi. Inden for den samlede ramme gennemføres en udvidelse af Plejehjemsoversigten, således at den også omfatter hjemmeplejen baseret på allerede eksisterende og indsamlede kvalitetsdata.

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen har afsat en reserve til styrket indsats for udsatte ældre på finanslovsforslaget for 2024 på 100 mio. kr. årligt i 2024-2027. Partierne er enige om også at disponere disse midlerne i *Aftale om finansloven for 2024*.

Ud over reserven ovenfor afsættes 50 mio. kr. i 2024, 70 mio. kr. i 2025, 75 mio. kr. i 2026 og 100 mio. kr. i 2027 til en ramme til værdig ældrepleje. Der afsættes således i alt 150 mio. kr. i 2024, 170 mio. kr. i 2025 og 175 mio. kr. i 2026 og 200 mio. kr. i 2027 til en ramme til værdig ældrepleje.

Annullering af besparelse i CFU

Aftalepartierne er enige om, at det er vigtigt at understøtte udvikling og vedligehold af de fysiske undervisningsmidler, der anvendes i grundskolen. Udover at stille fysiske undervisningsmidler til rådighed for grundskolen, tilbyder Centrene for undervisningsmidler vejledning i undervisningsmidler og deres anvendelse til undervisere.

Der afsættes 41,8 mio. kr. i 2024.

Demensalliancen

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte 4,0 mio. kr. i perioden 2024 til 2027 til at understøtte Demensalliancens arbejde med at indsamle og formidle viden om demens i

samfundet samt understøtte et demensvenligt samfund for borgere med demens og deres pårørende.

Der afsættes 4 mio. kr. årligt i 2024-2027 til formålet.

Center for Hjerneskade

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til et løft af fritvalgsrammen til Center for Hjerneskade. Løftet skal sikre, at flere borgere med hjerneskade, som har behov for en specialiseret indsats, kan modtage dette på centeret.

Midlerne afsættes som en udvidelse af den nuværende økonomiske ramme.

Der afsættes 10 mio. kr. årligt i 2024-2027 til formålet.

Patientrådgivning

Det foreslås at styrke patienternes adgang til patientrådgivning, herunder information om patientrettigheder, ved at oprette en privat patientrådgivning som supplement til de eksisterende patientkontorer.

Den private patientrådgivning vil ikke erstatte de eksisterende regionale patientkontorer, men agere som supplement hertil. Patienter kan frit vælge, om de vil benytte den private patientvejledning, den regionale patientvejledning eller begge.

Der afsættes 10 mio. kr. i 2024 og 20 mio. kr. årligt i 2025-2027 til formålet.

Tilskud til foreningen Thin Blue Line

Aftalepartierne er enige om at øge tilskuddet til foreningen Thin Blue Line med henblik på at yde støtte til tilskadedekomne ansatte i dansk politi samt deres pårørende og efterladte.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt i 2024 og 2025 til et forhøjet tilskud til foreningen Thin Blue Line mhp. øget geografisk udbredelse og en egentlig psykologtjeneste.

Det grønne område

Fjernvarmepulje

Aftalepartierne er enige om at forlænge fjernvarmepuljen med ét år i 2024, hvorved der gives støtte til, at flere projekter bliver rentable at gennemføre for fjernvarmeselskaberne. Prioriteringen understøtter udrulning af fjernvarmenettet. Borgerne kan ikke forpligtes til at tilslutte sig fjernvarmen i nye fjernvarmeområder, uanset om det er med eller uden støtte.

Der afsættes 150 mio. kr. i 2024 til formålet inkl. administration.

Akutpakke til forbedring af vandmiljøet og udtagning af lavbundslande

Det danske vandmiljø er flere steder kritisk udfordret af iltsvind bl.a. som følge af store udledninger af kvælstof. Aftalepartierne ønsker at forbedre tilstanden i vandmiljøet og er derfor enige om at afsætte en ramme til en akutpakke for vandmiljøet.

Rammen vil kunne udmøntes til indsatser, der understøtter, at de aftalte reduktioner i kvælstofudledningen realiseres, eller som i øvrigt bidrager til forbedringer af vandmiljøet. Det kan eksempelvis være ved at bidrage til at reducere barrierer og øge anvendelsen af de kollektive virkemidler, herunder eksisterende indsatser som udtag af landbrugsjord. Indsatserne kan ske gennem øget lokal inddragelse ved at nedsætte f.eks. kystvandråd med ansvar for at gennemføre lokalt tilpassede løsninger i de enkelte kystvande.

Der lægges op til, at rammen udmøntes senere på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Udtagning af lavbundslande er et af de centrale værktøjer til at opnå forbedringer i det danske vandmiljø og reduktion af landbrugets klimabelastning. Aftalepartierne er enige om, at indsatsen med at udtage lavbundslande skal gå hurtigere. Kommunerne og lavbunds konsulenter spiller en vigtig rolle, når projekterne skal igangsættes og realiseres, og aftalepartierne er derfor enige om at styrke disse indsatser.

Der afsættes samlet 105,0 mio. kr. årligt i 2024-2025, 95 mio. kr. i 2026 og 100 mio. kr. i 2027, herunder 15 mio. kr. årligt i 2024-2025 og 10 mio. kr. i 2026 til lavbunds konsulenter og 15 mio. kr. årligt i 2024-2025 og 10 mio. kr. i 2026 til kommunernes faciliterende indsats.

Forhøjelse af bundfradrag for elbiler

Aftalepartierne er enige om at forhøje bundfradraget i registreringsafgiften for nulemissionspersonbiler, så bundfradraget ikke falder fra 2023 og frem til 2025.

Der afsættes 50 mio. kr. i 2024 og 150 mio. kr. i 2025 til at finansiere det skønnede mindreprovenu (skønnes at svare til en forhøjelse af bundfradraget med ca. 3.000 kr. i 2024 og ca. 5.500 kr. i 2025 i forhold til nugældende regler).

Forslaget forventes at kunne implementeres pr. 1. februar 2024.

Uddannelse for bæredygtig udvikling (UBU)

Der er enighed om at yde driftstilskud til sekretariatet for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling (UBU) med henblik på at understøtte uddannelsespartnerskabernes arbejde med bæredygtig udvikling.

Der afsættes 1 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027 til formålet.

Pulje til cirkulær økonomi

Regeringen og aftalepartierne ønsker at understøtte en kulturændring, hvor cirkularitet, genbrug og reparationer styrkes for på den måde at bidrage til et reduceret klimaaftryk fra danskernes forbrug.

På denne baggrund etableres der en ny pulje, hvorfra der kan søges om tilskud til projekter, der har til formål at fremme cirkularitet og reparationer. Der kan fx være tale om reparationscaféer, undervisningsforløb, tilskud/fradrag samt andre tiltag, der bidrager til at gøre reparationer mere udbredte og tilgængelige.

Midlerne udmøntes på baggrund af et konkret oplæg fra regeringen i 2. halvår 2024.

Aftalepartierne afsætter 10 mio. kr. årligt i 2024-2027 til formålet.

Handlingsplan for reparationer, adgang til reservedele, opdateringer og levetidsforlængelser

Aftalepartierne er enige om at udarbejde en handlingsplan, der understøtter reparationer, adgang til reservedele, opdateringer og levetidsforlængelser med konkrete initiativer, der understøtter mindre forbrug af naturressourcer og øger genanvendelsen i Danmark.

Midlerne og handlingsplanen udmøntes på baggrund af et konkret oplæg fra regeringen i starten af 2. halvår 2024.

Der afsættes 10 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027 til formålet.

Pulje til grøn efteruddannelse og undervisningsforløb

Aftalepartierne er enige om at understøtte udviklingen af pædagogiske og didaktiske tilgange til undervisning i bæredygtighed samt kompetenceløft for undervisere, der mangler værktøjerne til at undervise i bæredygtighed. Puljen er rettet mod gymnasiale uddannelser.

Der afsættes 11 mio. kr. i 2024 og 15 mio. kr. i 2025.

Drikkevandsfonden og Klimaskovfonden i 2023

Aftalepartierne er enige om at øge tilskudspuljerne under Drikkevandsfonden, hvorfra der kan gives tilskud til sløjfning af gamle brønde og borer og tilskud til drikkevandsbeskyttelse af strategisk vigtige indvindingsområder i 2023. Desuden kan fonden finansiere vidensindsamling og initiativer, der kan styrke drikkevandsbeskyttelsen.

Klimaskovfonden har til formål at fremme og finansiere omkostningseffektiv skovrejsning med etablering af skovbryn og udtagning af lavbundslande. Etablering af ny skov bidrager bl.a. til at nå klimaneutralitet og på sigt nettonegative emissioner, ligesom udtagning af lavbundslande medvirker til at nedbringe landbrugets udledning af både drivhusgasser og kvælstof. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte yderligere midler i 2023 til Klimaskovfondens arbejde.

Der afsættes samlet 123,5 mio. kr. i 2023 til formålet, herunder 23,5 mio. kr. til Drikkevandsfonden og 100 mio. kr. til Klimaskovfonden. Prioriteringen finansieres ved bevillingsnedskrivning på pulje til energibesparelser i bygninger i 2023.

Landdistrikter mv.

Akutberedskab, herunder akutlægebiler

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til prioritering af regionernes akutberedskaber. Løftet kan eksempelvis ske ved et styrket akutberedskab – fx flere akutlægebiler – eller øvrige præhospitale tiltag.

Aftalepartierne er enige om, at midlerne afsættes som en udvidelse af den pulje, der blev afsat med *Aftale om Sundhedsreform* af maj 2022, til fastholdelse og styrkelse af akutberedskabet med henblik på at sikre hurtig hjælp i de områder af landet, hvor behovet er størst.

Der afsættes 50 mio. kr. i 2024 og 75 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til et varigt løft af det regionale akutberedskab.

Udkantstilskud til gymnasier og pulje til voksenuddannelsescentre med økonomisk udfordrede afdelinger

Aftalepartierne er enige om, at det er vigtigt at holde hånden under små uddannelsesinstitutioner i yderområderne. Den midlertidige forhøjelse af udkantstilskuddet til almene gymnasier og den midlertidige forhøjelse af puljen til voksenuddannelsescentre med økonomisk udfordrede afdelinger udløber i 2023.

På den baggrund videreføres den midlertidige forhøjelse af udkantstilskuddet til almene gymnasier i 2024-2027, ligesom der afsættes 10,0 mio. kr. i 2024-2027 til puljen til voksenuddannelsescentre med økonomisk udfordrede afdelinger.

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen vil fremlægge et forslag til en justering af taxameter- og tilskudssystemet. Der er afsat en reserve til formålet i 2025 og frem (på finanslovsforslaget for 2024).

Der er enighed om at afsætte en reserve på 5 mio. kr. i 2024 med henblik på at understøtte handelsgymnasier mv. i yderområderne.

Der afsættes 31,5 mio. kr. i 2024 og 26,5 mio. kr. årligt i 2025-2027 til formålet.

Stormflodspulje til genopretning i hårdt ramte kommuner

Stormfloden den 20.-21. oktober 2023 har medført betydelige skader på bl.a. veje og bygninger. For hurtigere at få genoprettet kommunal infrastruktur og kommunale bygninger efter stormfloden er aftalepartierne enige om at oprette en ekstraordinær anlægspulje på 125 mio. kr., der kan søges af kommuner, med mulighed for dækning af op til 25 pct. af udgifterne til genopretning.

Aftalepartierne er herudover enige om at oprette en lånepulje for at understøtte, at kommuner med en lavere likviditet også har mulighed for at anvende stormflodspuljen.

Initiativet giver samlet set mulighed for at gennemføre genopretningsprojekter for i alt op til 500 mio. kr. i 2024 i de kommuner, der er hårdt ramt af stormfloden.

Der afsættes 125 mio. kr. i 2024 til formålet.

Pulje til landsbyfornyelse

Aftalepartierne er enige om at styrke udviklingen i landsbyerne og det åbne land. Der er på finanslovsforslaget allerede afsat 80 mio. kr. årligt i 2024-2027 til pulje til landsbyfornyelse.

Aftalepartierne er enige om at prioritere yderligere midler til puljen til landsbyfornyelse. Puljen kan anvendes til at afholde udgifter til nedrivning og istandsættelse af dårligt vedligeholdte boliger i landdistrikterne. Udkantskommuner kan gøre brug af puljen i byer med færre end 4.000 indbyggere og i det åbne land.

Der afsættes 20 mio. kr. i 2024 til formålet, således at der er samlet er afsat 100 mio. kr. i 2024 og 80 mio. kr. årligt i 2025-2027 til puljen til landsbyfornyelse.

Aftalepartierne noterer sig, at der med forslag til finanslov for 2024 og denne aftale prioriteres over 1 mia. kr. i 2024-2027 til landdistriktsområdet. Det drejer sig bl.a. om indførelsen af et fuldt landevejsprincip, hvor prisen for at sejle med færge sidestilles med prisen for at køre samme afstand på landevej, og til et forhøjet befordringsfradrag til danskere i yderkommuner, der pendler til og fra arbejde. Initiativerne vil samlet set understøtte et sammenhængende Danmark i geografisk balance.

Mindre og lokale initiativer

Regeringen og aftalepartierne er enige om at udmønte midler til en række initiativer på tværs af landet.

Den samlede oversigt over initiativer, der udmøntes fra pulje til lokale initiativer, fremgår af *Appendiks: Udmøntning af pulje til lokale initiativer.*

Der afsættes 82 mio. kr. i 2024 til formålet.

Forhøjet servicefradrag

Aftalepartierne er enige om at forhøje servicefradraget med 5.000 kr. årligt fra 2024 og frem. I 2024 vil servicefradraget udgøre 11.900 kr. (2024-niveau).

Ændringen vil være gøre det muligt at få øget hjælp til udvalgte ydelser, som fx rengøring, børnepasning og havearbejde.

Der afsættes årligt 40 mio. kr. til at finansiere mindreprovenuet (efter tilbageløb og adfærd) fra 2024 og frem.

Finansiering mv.

Aftalen om finansloven for 2024 er fuldt finansieret.

Udmøntning af centrale reserver mv.

Som led i Aftale om finansloven for 2024 er aftalepartierne enige om at udmønte centrale reserver mv., der er afsat til finansloven for 2024 samt reserve til udsatte ældre.

Udgiftslofter 2024-2027

Aftalepartierne er enige om at stemme for lovforslag om ændrede udgiftslofter 2024-2026 og lovforslag om udgiftslofter for 2027 (nyt fjerde år) med tilhørende ændringsforslag, som følger af Aftale om finansloven for 2024. Aftalepartierne noterer sig, at budgetloven i særlige tilfælde giver mulighed for at justere udgiftslofterne.

Aftalens karakter

Aftalen har karakter af en stemmeaftale. Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for følge-lovgivning og relevante aktstykker, der implementerer aftalen.